

Co se změní u přijímaček na střední školy a víceletá gymnázia

Těžší matematika a víc logických úloh.

Náročnější matematika pro pátáky a devátáky než loni, testy z angličtiny přímo od Cermatu, větší možnosti procvičování online. Ředitel Cermatu Miroslav Krejčí v rozhovoru popisuje, co plánuje pro přijímačky na střední školy a víceletá gymnázia v dubnu 2025. Doporučuje také, na co by se žáci měli v přípravě soustředit.

Na co se v rozhovoru také ptáme:

- V čem se testy proti loňsku změní?
- Co bývá pro děti v testech nejtěžší a na co by se měly v přípravě soustředit?
- Jak se rozšíří aplikace Tau, kde se děti mohou online připravovat na testy?
- Kdy bude termín podávání přihlášek a v čem se chystá změna?
- Jak připravuje Cermat angličtinu pro přijímačky a které školy ji mohou využít?

Budou se přijímačky na jaře 2025 nějak lišit od předchozích testů? Vy sám jste říkal, že v loňském školním roce byla matematika pro pátáky a devátáky příliš lehká.

Cílem je, aby u devátáků byla matematika o něco těžší než český jazyk, který je obvykle na 55 až 60 procentech úspěšnosti. Nechceme ale, aby se matematika vrátila na úspěšnost 40 procent nebo méně jako v minulosti. To už mi přijde zbytečně těžké.

To znamená, že matematika bude pro pátáky a devátáky těžší, pro sedmáky stejně obtížná? S plánovanou průměrnou obtížností lehce pod 50 procent? Zatímco čeština by se měla pohybovat průměrně kolem 55 procent?

Dalo by se to tak shrnout. Důležité je ovšem vysvětlovat, že obtížnost přijímaček v podstatě nemá vliv na přijímání žáků na školy.

Testy slouží k seřazení žáků do pořadí a škola si vybírá první z nich – podle pořadí a kapacit. Není tedy podstatné, jestli byly testy jako celek lehké, nebo těžké.

Nicméně matematika bude nadále těžší než čeština? Přesněji řečeno: očekáváte u ní nižší průměrnou úspěšnost?

Ano, matematika by měla být těžší než čeština, úspěšnost se u ní předpokládá nižší. Jak u devátáků, tak u pátáků a sedmáků.

V češtině bychom chtěli zachovat úspěšnost mírně nad 50 procent u pátáků a sedmáků. Matematika by u nich měla být mírně pod 50 procent, stejně jako u devátáků.

Skladba úloh by měla v testech zůstat podobná?

Matematika bude něco napůl mezi letošním testem a těmi staršími. Bude tam ale více logických úloh.

V češtině se koncepce testu neměnila?

Žádnou výraznou změnu tam nepřipravujeme.

Zaměřit se na kategorie úloh

Chystáte letos nějaké změny v přijímacím řízení na střední školy a víceletá gymnázia?

Co se týká možných změn, všechno je ještě ve stadiu legislativních nebo připravovaných legislativních změn.

Je říjen. Co byste dětem doporučil k přípravě na testy, které budou v dubnu? V aplikaci Tau jsou jak celé testy, tak jednotlivé úlohy v rámci různých oblastí. Stačí zatím toto a teprve později by se měly děti vrhnout na papírové testy?

Žáci by si měli rozhodně někdy zkusit na papíře napsat celý test jak z češtiny, tak z matematiky. S časovým limitem, aby nebyli překvapeni z toho, co je čeká.

Měli by si ze stránek Cermatu vytisknout testy i pokyny k vyplnění, aby je před ostrým testem neviděli poprvé.

Zároveň z těchto testů mohou poznat, co už umí, co jim jde, kde se naopak ještě něco potřebují naučit. Obecně je nejdůležitější, aby se děti učily to, co neumí, místo toho, aby dokola trénovaly to, co umí.

Pokud někdo umí čtyři z pěti oblastí matematiky, které se zkouší, je zbytečné, aby počítal dvacet testů Cermatu, ale stačí mu, aby si vytáhl kategorii úloh, se kterými má problémy a které potřebuje trénovat.

I kvůli tomu má aplikace Tau dva režimy, dva způsoby puštění tréninku. Jednak jsou tam celé testy, jednak je tam možnost na začátku překliknout na kategorii typu úloh a vybrat si například jen převody jednotek nebo rovnice.

Potom se ukáží úlohy nebo příklady vybrané napříč všemi testy jen z dané oblasti učiva.

Totéž i v češtině? I tam je vhodné se zaměřit na něco, co konkrétnímu žákovi nepůjde?

Přesně tak. V češtině je úloha, se kterou se možná řada žáků moc nesetká, a bývá pro ně, proto těžká. Uchazeči mají srovnat text rozházený do jiného pořadí tak, aby dával logicky a chronologicky smysl.

Je dobré, aby si žáci zkusili tento typ úlohy v našich testech, většina ostatního je jen porozumění textu a trocha pravopisu.

Slovní úlohy a porozumění textu

Co dělá problémy dětem v matematice?

Tam je to nejčastěji porozumění zadání u slovních úloh. Děti by často rovnici uměly spočítat, ale neumí zadání ze dvou vět převést na rovnici, kterou pak mají vypočítat.

Jde vlastně o porozumění textu, to se musí trénovat.

Obecně je dobré procvičovat klasické slovní úlohy, aby děti dokázaly text převést na matematický problém, který by potom už měly zvládnout vypočítat. Tak jako jde v češtině hlavně o porozumění textu, v matematice především o logiku.

V obou předmětech se tento typ obtížnějších úloh týká všech tří ročníků?

Ano, to se týká všech kategorií, jen jsou tam samozřejmě různé obtížnosti.

V matematice je vždy nějaké rýsování, většinou za to bývá pět až šest bodů, takže je to poměrně zajímavá porce bodů.

To jsou věci, které se dají poměrně slušně natrénovat. Vždy je tam nějaký obrazec – čtverec, obdélník, trojúhelník, lichoběžník nebo kružnice. Je důležité, aby z toho děti nebyly překvapené.

Potom už je jen potřeba, aby byly pečlivé, rýsovaly s rozumnou přesností a netratily potom body na tom, že místo rovnoběžky narýsovaly různoběžku nebo obdélník místo čtverce.

Kdy si myslíte, že by se především devátáci měli začít připravovat? Je jasné, že to není nějaké pevné doporučení, každé dítě je jiné.

Ze zkušeností se ukazuje, že většinou nemá smysl děti začít drilovat v září, nebo dokonce ještě v osmé třídě. Potom se dostávají do stavu přetrénovanosti, kdy špičky maxima schopností dosáhnou třeba měsíc před přijímačkami; a čím víc se potom snaží drilovat a trénovat, tím to jde hůř a hůř.

Z mého pohledu by mělo ve většině případů stačit, aby se žáci od září snažili připravovat obecně – aby si oživilo základy matematiky a češtiny.

A nad testy Cermatu nebo obecně nad cílenou přípravou na testy, aby si poprvé sedli třeba až v lednu. To je, myslím, více než dostatečné.

To znamená, že teď by se děti připravovaly spíš obecně a v lednu by udělaly cvičné testy z obou předmětů v časovém limitu? Tam by viděly své nedostatky, na které by se pak zaměřily v další přípravě?

Když si děti během ledna zkusí čtyři až osm testů Cermatu z každého předmětu, aby získaly přehled, které typy úloh jim jdou a se kterými mají problém, jsou podle mého názoru pro ně následující dva měsíce dostatečné na to, aby dohnaly oblasti, se kterými mají problém.

V češtině je ale asi zároveň důležité číst, protože to pomáhá ke klíčové kompetenci – porozumění textu.

Ano, čtenářská gramotnost je klíčová kompetence. Základní školy nemají děti učit na přijímačky, mají v nich rozvinout čtenářskou gramotnost. To je úkol všech předmětů, nejen českého jazyka.

Pak by se děti nemusely učit na přijímačky, ale pouze by se seznámily s principy testů a typy úloh.

V samotné organizaci přijímacího řízení velké změny nyní nebudou? Budou opět tři přihlášky a tři varianty jejich podání – do systému DiPSy elektronicky s použitím identity občana, bez identity hybridně a papírově?

Zatím je otázka, zda bude ještě forma „výpisem ze systému“. To bude záležet na připravované změně legislativy. Určitě ale zůstane elektronická i papírová forma přihlášky.

První i druhé kolo bude – stejně jako v loňském školním roce – kompletně organizováno Cermatem, třetí kolo bude opět v režii škol.

Je ale důležité upozornit, že se letos podávají v jiném termínu přihlášky na talentové obory. Není tam deadline 30. listopadu, jako to bylo dříve. Přihlášky se budou podávat všechny dohromady do 15. nebo 20. února. To konkrétní datum se teprve stanoví.

To znamená, že devátáci, kteří budou chtít zkusit školu s talentovkami, si budou moci podat v únoru až pět přihlášek, dvě na školu s talentovými zkouškami a tři na školy bez talentovek?

Ano. I děti hlásící se na školy s talentovou zkouškou budou v DiPSy podávat jedinou přihlášku, na které budou mít až pět škol.

Angličtina od Cermatu

Chystáte ještě nějakou novinku?

Jednu výraznou novinku chystáme. Dáme školám k dispozici angličtinu pro jejich školní část přijímacích zkoušek. Školy, které budou mít zájem, mohou využít testy Cermatu z angličtiny a použít je ve své vlastní školní části. Jde tedy o rozhodnutí školy, nikoliv žáka. Škola si vždy sama určí, jakou váhu v rámci celého přijímacího řízení test z angličtiny bude mít. Mohou volit mezi nulou až 40 procenty váhy. Alespoň 60 procent musí mít nadále jednotná přijímací zkouška z češtiny a matematiky.

Angličtina bude jen pro devátáky?

Připravujeme test na úrovni A2, což je výstup rámcových vzdělávacích programů z deváté třídy. Principiálně ale nebudeme zakazovat víceletým gymnáziím, aby ten test použila, pokud uznají za vhodné, že je pro jejich potřeby adekvátní.

Testy školám pošlete?

Pošleme je vtištěné v krabicích společně s testy z matematiky a češtiny. Cermat následně testy z angličtiny i opraví a vyhodnotí – školy dostanou stejný servis, jako mají u jednotné přijímací zkoušky.

Máte už představu, jaký o to bude zájem? Ozývají se vám školy?

Před prázdninami už proběhly rychlé průzkumy. Čtvrtina až polovina oslovených škol se vyjádřila v tom smyslu, že by to pro ně mohlo být zajímavé, ale záleží na konkrétním provedení.

Nyní to vypadá na 50 až 100 škol, které to využijí.

To znamená, že bude více termínů? Protože školy, které mají i školní část testů, musí mít navíc jeden termín mimo dva termíny jednotné přijímací zkoušky.

Cermat má připravené čtyři testy z angličtiny, o datech se ale rozhodneme až podle zájmu škol. Víze je, že by to byly například pátek a pondělí dohromady s jednotnou přijímací zkouškou a pak ještě jeden den mimo tyto – třeba hned v úterý.

Vím, že jste řešili, že byste do budoucna připravili pro školní části i testy z informatiky, asi zejména pro IT střední školy.

Jsme připraveni to pro jaro zorganizovat, v podstatě je to naplánované. Oslovujeme všechny IT školy, které z nich by měly zájem využít tyto testy a které z nich by měly zájem se podílet na jejich tvorbě.

Tam to totiž není vymyšlené tak, že by Cermat testy tvořil, ale pouze by zkoordinoval školy, které by si ve skupině udělaly společné testy.

Cermat by potom všem školám, které by měly zájem, poskytl vybrané testy v online podobě v konkrétní den. Dodali bychom i výsledky a pokyny k opravě, ale školy už by si testy opravily samy.

Elektronická maturita?

V loňském školním roce jste nebyl úplně spokojený s testy z matematiky, protože některé byly příliš lehké. Došlo k nějakým změnám v týmu, který testy připravuje?

Tým jsme rozšířili a změnili jeho strukturu, přeorganizovali jsme v jeho rámci zodpovědnosti. Jeden tým má zodpovědnost za maturitní testy, druhý za testy k jednotné přijímací zkoušce. Stejně je to i v češtině.

Zmiňujete maturity. Dlouhodobě se mluví o elektronické formě skládání maturit, chystají se v tom nějaké změny? Nebo aspoň u závěrečných zkoušek pro učební obory?

Závěrečné zkoušky jsou v tom o mnoho let před maturitami. Už nyní to umožňují.

V případě, že chce škola i student, aby se test závěrečné zkoušky skládal na počítači, ta možnost tu je. Tento systém je nicméně zastaralý a nevyhovující, takže se chystáme během příštího roku vytvořit nový systém pro závěrečnou zkoušku.

Podle toho, jak uspěje, uvidíme, zda se vrhneme na tvorbu podobného systému pro maturity, nebo se vydáme jinou cestou.

Pozn.

Rozšiřujeme také podporu přípravy na přijímačky. Už před rokem jsme spustili aplikaci [Tau](#), kam doplňujeme všechny testy z přijímacích zkoušek a češtinu a matematiku z maturity.

Do konce října by měly být v Tau zpřístupněné všechny testy.